

Praktikum pozorovania

PS_BB067 / PSBB045

Mgr. Katarína Kemková

- 2 skupiny
- vyučovanie každý týždeň
- 80% dochádzka na semináre (2 povolené absencie)
- seminárna práca vo forme úvahy (min. 3 normostrany)
- deadline seminárnej práce - 20.12. 2020
- ukončenie - kolokvium
- nadpriemerne kvalitná práca bude hodnotená ako náhrada za kolokvium

Sylabus:

- 1) Pozorování v psychologii, jeho výhody a limity
- 2) Problematika pozorovatele
- 3) Emoce a evoluční psychologie
- 4) Základní typy pozorování
- 5) Pozorování v rámci pracovní psychologie
- 6) Pozorování v rámci vývojové psychologie
- 7) Pozorování v rámci klinické psychologie
- 8) Pozorování v rámci psychologického výzkumu
- 9) Řeč těla, lhaní
- 10) Pozorování v terénu

Čo pozorujeme

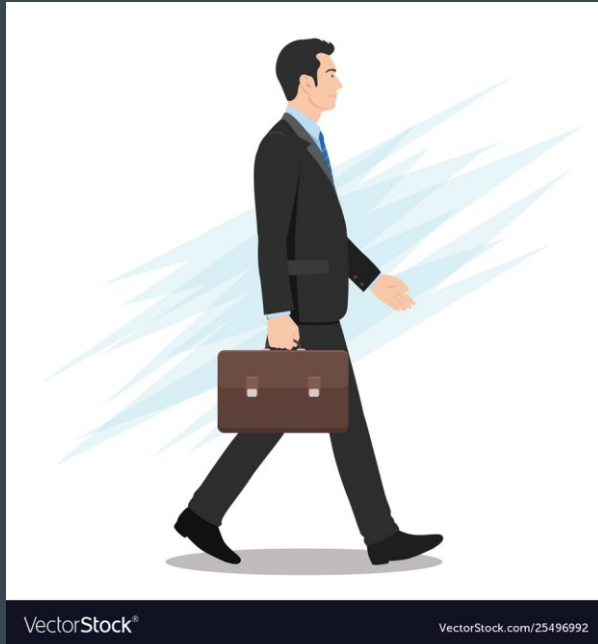
- 1) Vonkajšie a pohybové znaky
- 2) Formálne znaky verbálneho prejavu
- 3) Obsahové znaky verbálneho prejavu
- 4) Úkony, činnosti a správanie
- 5) Všeobecné znaky prostredia
- 6) Situačné deje

(Maršalová, Mikšík, 1990)

1. vonkajšie a pohybové znaky

- vzhľad, mimika, výraz tváre, držanie tela, chôdza, pohyby hlavy, rúk,...
- emocionalita, temperament, charakteristika činnosti, osobnosť

2. formálne znaky verbálneho prejavu

- tón a sila hlasu, časové hľadisko, kontinuita, verbalno-štylistické znaky (abstraktnosť, obraznosť, spisovnosť, dialekt, žargón, profesionálny jazyk,...)
- psychické stavy, osobnosť, temperament, patológia, osobnosť

3. obsahové znaky verbálneho prejavu

- sociálna interakcia, monológ,, prednášky, texty (obsahová analýza), sledovanie citov, emocionálnych prejavov, hodnotenie, hostilita, bohatosť slovníka, sebaobrana, presadzovanie,...
- konzistentnosť so správaním

4. úkony, činnosti a správanie

- komplexnejšie ako jednoduchý popis pohybu
- správanie vo vzťahu k miestu, času, predmetom, podmienkam a iným osobám
- temperament, osobnostné črty

5. všeobecné znaky prostredia

- kde sa správanie koná, popis prostredia - klimatické a fyzikálne podmienky, trvanie a ďalšie vonkajšie charakteristiky, ktoré môžu ovplyvniť správanie

6. situačné deje

- zaznamenávanie udalostí a zmien, ktoré sa v čase pozorovania odohrali priamo v danej situácii, na ktorú sa pozorovateľ zamerlal (môže byť aj makro prostredie - štát)

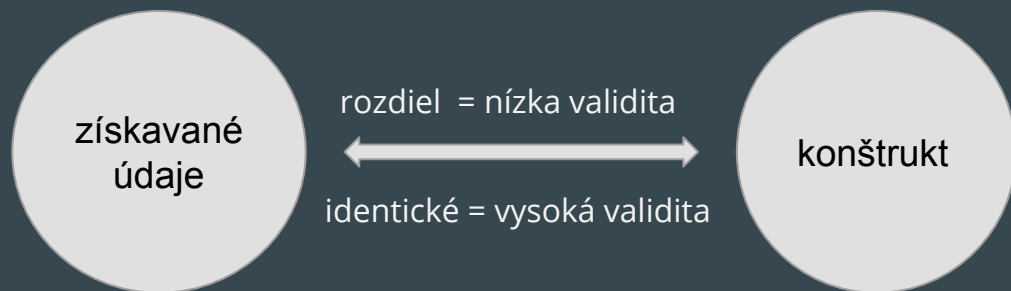
limity pozorovania

- validita pozorovania
- pozorovanie vs. interpretácia
- pozornosť, schopnosti a osobnosť pozorovateľa
 - etické otázky

Validita

spája sa s otázkou, či získavané údaje z pozorovania zodpovedajú pojmom alebo konštruktom, ktoré boli cieľom pozorovania, respektíve, či získavame informácie o tých javoch, o ktorých predpokladáme

Pozorovanie

- ČO? KOLKO? KEDY?
 - neobsahuje vysvetlenie
 - môže obsahovať kvantitatívne aj kvalitatívne údaje
 - obsahuje len údaje, ktoré môžu byť reálne pozorovateľné
 - X myslí, cíti, chce,...
 - slúži na získanie základných informácií pre ďalšie možné hypotézy
-
- "Ľudia vo Švédsku nám pri nehode zavolali pomoc a postarali sa o nás."

Interpretácia

- PREČO?
 - snaží sa vysvetliť význam pozorovaného
 - väčší obraz
 - prepojenie pozorovaného s ďalšími údajmi získanými prostredníctvom ďalších klinických prístupov alebo diagnostiky
 - vyžaduje skúsenosť
-
- "Švédi sú ochotní a nápomocní ľudia."

“Pacient sa hrá s prstami a počas sledovania si neustále poposedáva a klope nohou. Je zo situácie nervózny a chce odísť. Nemá záujem liečiť sa.”

“Manželia nedokážu spolu efektívne komunikovať. Skáču si do reči a nereagujú na argumenty protistrany.”

“Hľadá dostupné riešenia.”

“Konzultuje možnosti a pýta sa na názory svojich kolegov.”

“Počas rozhovoru neudržiava očný kontakt a telom sa otáča od ostatných.”

“Zapája sa do všetkých aktivít na oddelení.”

“Má snahu vyliečiť sa a žiť samostatnejšie.”

“Pacient sa hrá s prstami a počas sledovania si **neustále** poposedáva a klope nohou. Je zo situácie **nervózny** a **chce odísť**. **Nemá záujem** liečiť sa.”

“Manželia **nedokážu** spolu efektívne komunikovať. Skáču si do reči a **nereagujú** na argumenty protistrany.”

“**Hľadá** dostupné riešenia.”

“Konzultuje možnosti a pýta sa na názory svojich kolegov.”

“Počas rozhovoru neudržiava očný kontakt a telom sa otáča od ostatných.”

“Zapája sa do všetkých aktivít na oddelení.”

“**Má snahu** vyliečiť sa a žiť samostatnejšie.”

“Na začiatku uchádzač nevedel správne pochopiť úlohu po jej zadaní, ale nespýtal sa na upresnenie. Uchádzač sa počas úlohy snažil zapojiť do rozhovoru. Občas skákal ostatným do reči a chcel ich prekričať. Prispel nápadom, o ktorom ale sám pochyboval keď ho predkladal. Verbalizoval pochvalu kolegovi za nápad, ale ďalej sa ho nerozvíjal a nezaujímal sa. Mal príležitosť viac pracovať na procese realizácie.

“Na začiatku uchádzač **nevedel** správne pochopiť úlohu po jej zadaní, ale nespýtal sa na upresnenie. Uchádzač sa počas úlohy **snažil zapojiť** do rozhovoru. **Občas** skákal ostatným do reči a **chcel** ich prekričať. Prispel nápadom, o ktorom ale sám **pochyboval** keď ho predkladal. Verbalizoval pochvalu kolegovi za nápad, ale ďalej sa ho nerozvíjal a **nezaujímal sa**. **Mal príležitosť** viac pracovať na procese realizácie.

Vonkajšie a pohybové znaky

Formálne a obsahové znaky verbálneho prejavu

Zdroje obrázkov

<http://itamsolutions.com/wp-content/uploads/2017/11/What-you-need-to-know.png>

<https://cdn3.vectorstock.com/i/1000x1000/69/92/side-view-a-businessman-walking-forward-vector-25496992.jpg>

<https://cdn1.vectorstock.com/i/1000x1000/89/00/manual-workers-vector-2008900.jpg>

https://i0.wp.com/metro.co.uk/wp-content/uploads/2018/01/pri_64447747.jpg?quality=90&strip=all&zoom=1&resize=644%2C429&ssl=1

<https://allthatsinteresting.com/wordpress/wp-content/uploads/2015/06/donald-trump-quotes-stupid.jpg>

<https://i.ytimg.com/vi/OyHvAiG0GtY/maxresdefault.jpg>

<https://www.pedestrian.tv/content/uploads/2017/10/sydney-train-636x397.jpg>

https://static.dezeen.com/uploads/2019/10/boulevard-theatre-soho-london-soda_dezeen_2364_hero.jpg

<https://www.dragosroua.com/wp-content/uploads/2009/09/Action.png>

<https://lh3.googleusercontent.com/proxy/JEPt3hmbh6l1axelqJFBurTvjdgbf0W8sDsIXXC7wCp17VPVUeL.TWf-tIUysUBLedrYFmbaX4NHV-fXC3aKq1DykaMqt87ANJCIXhISU9tklzlsbfZQMY2uO3Yk>

zdroje

<http://www.obcanskevzdelavani.cz/argumentacni-faulty>

Maršálová, L., Mikšík, M. (1990) Metodológia a metódy psychologického výskumu, 227-267. Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

<https://www.youtube.com/watch?v=BirE1gaBZio&t=34s>

<https://www.youtube.com/watch?v=rU1pC7nF0rw&t=856s>